Бекітілді
Академиялық қызмет бойынша
проректордың бұйрығымен
_____ Байлдинова К.Ж.
№ 656 «24» 12 2021 ж.

СОР атауы: тестілеу форматындағы бақылау-өлшеу құралдарына сараптама

Код: СОР

Нормативтік сілтемелер:

1. "Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын, оның ішінде балаларға арналған қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы"ҚР Үкіметінің 2013 жылғы 17 мамырдағы №499 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы;
2. ҚР БҒМ 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 "Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы"бұйрығы;
3. Тәуелсіз білімді бағалау орталығы (АҚШ медициналық емтихан алушылардың ұлттық кеңесі (National Board of Medical Examiners / NBME);
4. Негізгі және клиникалық пәндер бойынша жазбаша тест сұрақтарын жасауға арналған нұсқаулық / Сьюзан М. Кейс, Ұлттық медициналық экзаменаторлар кеңесі //http://www.nbme.org/publications/item-writing-manual.html

Терминдер, анықтамалар:

Тестілеу-бұл тесттерді қолдана отырып, білім алушылардың білімі мен танымдық дағдыларын Педагогикалық өлшеу әдісі.

Тест тапсырмаларының базасы-тестілер қалыптастырылатын белгілі бір пәндік сала бойынша тест тапсырмаларының жиынтығы.

Тест тапсырмасы-бұл тест тапсырушы Жауап нұсқасын таңдауы керек оқу тапсырмасы.

Тест комитеті-осы пән бойынша тест тапсырмаларын құрастыруға уәкілетті кафедра оқытушылары.

1. Тестілеу тыңдаушылардың білімі мен ойлау дағдыларын бағалаудың өзіндік диагностикалық құралы болып табылады және оны өздігінен немесе бағалаудың басқа әдістерімен бірге қолдануға болады.
2. Тестілеу әдісімен бақылауды ұйымдастыру рәсімі мыналарды қамтиды:
- тест тапсырмаларын (бұдан әрі-ТТ)әзірлеу;
- сапа сараптамасы және ТТ қайта өңдеу
- тест тапсырмаларының банкін (БТЗ)қалыптастыру, бекіту, сақтау және жаңарту
- тестілеуді ұйымдастыру және өткізу регламенті
3. Тест тапсырмаларын өңдеу келесі кезеңдерді қамтиды:
- тест матрицасын әзірлеу және оны сараптау;
- ТТ әзірлеу;
- тесттік статистикалық талдаудан кейін.
4. Тестті құрастыру кезінде оқу бағдарламасының әрбір элементіне тиісті назар аудару қажет. Ол үшін тест матрицасы (бұдан әрі-МТ) әзірленеді, ол тест тапсырмаларының репрезентативтілігін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді:
- бағдарламаның бөлімдері;
- тақырыптардың маңыздылығын;

- әр тақырыптың оқу міндеттерінің танымдық деңгейлері.

5. МТ құрастыру үшін 1-нысан пайдаланылады.
6. Аралық / қорытынды тестілеу үшін МТ силлабус негізінде жасалады. Силлабустан барлық бөлімдер мен тақырыптар жазылады. Бағдарламаның бөлімдері бірінші ретті араб цифрларымен (1, 2 және т.б.), тақырыптар екінші ретті араб цифрларымен (1.1, 1.2 және т. б.) нөмірленеді.
7. Тесттің жалпы ұзақтығы (бір нұсқадағы сұрақтар саны) 100% деп саналады. Осыған сүйене отырып, сағаттардағы салмақтық үлесті ескере отырып, бағдарламаның әрбір бөліміне ТТ саны есептеледі. Мысалы, егер тестілеуге бір нұсқаға 100 сұрақ қойылса, онда әр бөлім үшін қанша ТТ болатынын, содан кейін осы бөлімнің тақырыптары бойынша анықтау керек.Әр тақырып жоспарланған ТТ-ның танымдық деңгейін анықтайды. ТТ-ның когнитивті деңгейлер бойынша арақатынасы тесттің күрделілігін анықтайды және білім алушылардың деңгейін, пән бейінін (теориялық/клиникалық), оқыту нәтижелерін ескере отырып теңгерілуі тиіс. Пән бөлімі бойынша ТТ-ның когнитивті деңгейі пәннің силлабусынан жазылатын оқу міндеттеріне сәйкес анықталады (білім алушы әрбір тақырып бойынша білуі және білуі тиіс). Жалпы жағдайда, "білу" тапсырмалары 1 және 2 деңгейдегі тест тапсырмаларымен, "білу" тапсырмалары 2 және 3 деңгейдегі тест тапсырмаларымен тексеріледі. ТТ МТ-ға қатаң сәйкестікте жасалады. ТТ мазмұны мен құрылымына қойылатын талаптар қосымшада келтірілген. МТ-ға сәйкес жасалған ТТ емтихан тестінің бірінші нұсқасын құрайды. Тест тапсырмаларының кеңейтілген банкін (бұдан әрі-БТЗ) құру үшін әрбір ТТ-ның бірнеше нұсқасы жасалады, әдетте кейіннен жарамсыздықты ескере отырып, шағын қоры болады.
8. Тест тапсырмаларын әзірлеу, мемлекеттік, орыс және басқа тілдерде өзектендіру кезінде сұрақтар мен жауаптар теңтүпнұсқалы болуы тиіс. Аударманың түпнұсқалығы үшін TZ әзірлеушілері Мемлекеттік терминологиялық комиссия бекіткен терминологиялық сөздіктерді ұстануы керек және терминком қызметкерлерін тарта отырып лингвистикалық сараптама жүргізуі керек.
9. Тест тапсырмаларының сапасын сараптау және өңдеу
10. ТТ сапасын сараптау рәсімін жүргізуді және құжаттауды бақылауды кафедра меңгерушісі жүзеге асырады.
11. ТТ сапасын сараптау мыналарды қамтиды:

- ТТ мазмұндық сараптамасы;
- ТТ тестологиялық сараптамасы;
- тесттен кейінгі статистикалық талдау.

12. Мазмұндық сараптама ТТ-ның олардың мазмұнына қойылатын талаптарға (қосымшада) сәйкестігін айқындау мақсатында жүргізіледі. Сараптамалық бағалау үшін ТТ жиынтығы, Тест спецификациясы матрицасы ұсынылады.
13. Мазмұнды сараптаманы осы пән саласындағы сарапшы (сыртқы немесе ішкі маман) жүргізеді, ол кафедра отырысында тағайындалады.
14. Сарапшы жауап беруі тиіс негізгі сұрақтар: ТТ мазмұнының оқыту бағдарламасына сәйкестігі;

- тақырыптардың, сұрақтардың маңыздылығы;
- бөлімдер бойынша және маңыздылығы бойынша репрезентативтілік;
- деректердің өзектілігі (жаңа ережелер, нормативтер және т. б.);
- бір ғана дұрыс жауаптың болуы.

15. Сараптама бойынша есеп 2-форма бойынша ресімделеді. Сараптамалық бағалау нәтижелері бойынша әзірлеуші ТТ түзетуін жүргізеді. Түзету нәтижелері бойынша сарапшы ТТБ соңғы нұсқасын қарастырады және тест спецификациясына тиісті белгі қояды.
16. Тестологиялық сараптама ТТ-ның олардың құрылымына қойылатын талаптарға сәйкестігін анықтау мақсатында жүргізіледі (негізгі және клиникалық пәндер бойынша жазбаша тест сұрақтарын жасау жөніндегі нұсқаулықты қараңыз/ Сьюзан М.Кейс, медициналық емтихан алушылардың ұлттық кеңесі).

17. Тестологиялық сараптаманы кафедраның/курстың тестологы 2-формаға сәйкес есеп береді.
18. Тестолог жауап беруі керек негізгі сұрақтар:
- ТТ-ның белгіленген форматқа сәйкестігі (бір дұрыс жауап);
- ТТ-ның матрицаға сәйкес мәлімделген күрделілік деңгейіне (когнитивтік деңгей) сәйкес тест;
- талаптарға сәйкес тест құрылымының және оның компоненттерінің дұрыстығы.
19. Тестілерді әзірлеуші тестологпен бірлесіп ТТ түзету бойынша жұмыс жүргізеді.
20. Тестологиялық сараптама нәтижелерін ескере отырып, ТТ түзетуден және қайта өңдеуден кейін тестолог тест спецификациясына тиісті белгі қояды.
21. Тестілеу нәтижелеріне статистикалық талдауды тест комитетінің сарапшы-әдіскері/ТКО әдіскері нұсқаулыққа сәйкес компьютерлік бағдарламаны пайдалана отырып, әрбір емтиханнан кейін жүргізеді.
22. Тестіден кейінгі емтихан тестілерінің сапасын бағалауда мынадай көрсеткіштер талданады:
- тесттің анықтық (сенімділік) коэффициенті;
- әрбір ТТ мен барлық тесттің қиындық коэффициенті (орта есеппен);
- әрбір ТТ және барлық тесттің кемсітушілік индексі (орта есеппен);
- дистракторлардың тиімділігі.
23. Статистикалық талдау нәтижелері 3-форма бойынша есеп түрінде ресімделеді, ол тиісті кафедраға ұсынылады. Талдау нәтижелері бойынша кафедра БТЗ қайта қарауды жүргізеді. Төмен сапалы ТТ түзетуге ұшырайды немесе тестологтың ұсынымдарына сәйкес БТЗ-дан шығарылады.
24. БТЗ-ны "Сириус" ААЖ-ға жүктеу үшін жауапкершілік кафедра меңгерушісіне жүктеледі. БТЗ емтиханнан 3 күн бұрын жүктелуі тиіс.

Рәсім:

№	Нені	Кім	Қашан	Кімге	Код	Құжат
1	Тестолог сертификаттары бар ПОҚ қатарынан сарапшы-әдіскерлерді ұсынумен қызметтік жазба	Кафедра меңгерушісі	Сұрау бойынша	Деканат		Қызметтік жазба
2	Тест комитетінің базасын қалыптастыру	Деканат	Ақпарат жинау аяқталғаннан кейін 10 күннен кешіктірмей	ОӘЖБ		Тест комитетінің базасы
3	Пән бойынша тест тапсырмаларының спецификациясын бекіту	Кафедра	Силлабусты бекіту мерзімінде (мамыр)	Декан БББК		Силлабус
4	Аралық және қорытынды аттестаттауға арналған тест тапсырмаларының ерекшеліктерін (ТТ) бекіту	БББК	Қаңтар	Әкімшілік жөніндегі Проректор		Өкім
5	ТТ әзірлеу	Әзірлеу кафедралар/курс	Әдістемелік жұмыс жоспары бойынша кафедра / курс	Кафедра меңгерушісі /курс		ТТ
6	ТТБ қалыптастыру	Әзірлеу кафедралар/курс	Әдістемелік жұмыс жоспары бойынша кафедра / курс	Кафедра меңгерушісі /курс		ТТБ
7	Мазмұнды сараптама	БББК	Жұмыс жоспары бойынша	Әзірлеу кафедралар/курс		Есеп
8	ТТБ түзету	Әзірлеу кафедралар/курс	БББК белгілеген мерзімде	БББК		Әзірлеушінің есебі

9	Тестологиялық сараптама	Тест комитеті	Әдістемелік жұмыс жоспары бойынша кафедра / курс	БББК		Сарапшы - әдіскердің есебі
10	ТТБ түзету	Әзірлеу кафедралар/ курс	БББК белгілеген мерзімде	БББК		Әзірлеуші есебі
11	Сараптама критерийлеріне сәйкес келетін жүктелген тест тапсырмаларын апробациялау (статистикалық талдау)	Тест комитеті	Пән бойынша қорытынды емтихан өткізу кезеңінде	Кафедра/ курс		Сарапшы - әдіскердің есебі
12	Сараптамадан өтпеген тест тапсырмаларын түзету	Әзірлеу кафедралар/ курс	Сараптама жүргізілгеннен кейін	Тест комитеті		ТТБ
13	Тест тапсырмаларының базасын қалыптастыру	Тест комитеті	Апробациядан кейін	ТТ жүктеу үшін кафедраның/курстың жауапты қызметкері		ТТБ
14	"Сириус" ААЖ модуліне тест тапсырмаларын жүктеу	Кафедраның/ курстың жауапты қызметкері	Кесте бойынша емтихан күніне 3 күн қалғанда	Кафедра меңгерушісі /курс		ТТБ

Форма 1

Матрица / Тест спецификациясы

Білім алушылардың білімін бақылауға арналған тест тапсырмалары

«_____»

(пәннің атауын көрсету, ББ)

№_____ «__» _____20___ж. кафедра/курс отырысында қаралды.

Құрастырушылар:

«_____»

(Т. А. Ә. Құрастырушының лауазымы)

№	Тақырыбы	%	Сұрақтардың барлығы	Танымдық деңгейлер		
				Есте сақтау%	Түсіну%	Қолдану%
1						
2						
3						

Мазмұнды сараптама:

_____ _____

(Сарапшының Т. А. Ә., лауазымы, жұмыс орны)

«__» _____20___ж.

Тестологиялық сараптама::

_____ _____

Тестолог (Т. А. Ә.)

«__» _____20___ж.

Тесттегі (нұсқадағы)тапсырмалардың жалпы саны_____

"Сириус" ААЖ-ға жүктеді:

_____

Қызметкердің аты-жөні Қолы күні

Кафедра/курс меңгерушісі

Т. А. Ә. Қолы

Форма 2

Тест тапсырмаларының мазмұндық / тестологиялық сараптамасының нәтижелері бойынша есеп

_____

шифр, мамандық _____

пән _____

курс _____

ТТ жалпы саны _____

Келесі ТТ сәйкессіздіктері анықталды:

тест тапсырмасының №	Талаптарға сәйкестік / сәйкессіздік •	Ұсынылатын әрекеттер*
	ТТ мазмұнының оқыту бағдарламасына сәйкестігі	
	Тақырыптар мен сұрақтардың маңыздылығы	
	Бөлімдер бойынша және маңыздылығы бойынша репрезентативтілік	
	Деректердің өзектілігі (жаңа ережелер, нормативтер және т. б.)	
	Бір ғана дұрыс жауаптың болуы	
	ТТ-ның белгіленген форматқа сәйкестігі (бір дұрыс жауап);	
	Тапсырма шартын дұрыс тұжырымдау	
	Кіріспе сұрақты дұрыс тұжырымдау	
	Дистракторларды дұрыс таңдау (жауаптардың алаңдататын нұсқалары)	
	Тест сұрақтарының типтік ақауларының болуы / болмауы	
	Тест матрицасына сәйкес тт мәлімделген күрделілік деңгейіне (когнитивтік деңгей) сәйкестігі	
	Талаптарға сәйкес тест құрылымының және оның компоненттерінің дұрыстығы	

* ескерту - ұсынылатын әрекеттердің нұсқалары:

1. ұсынылатын түзету түрін көрсете отырып, түзету,
2. өшіру

Сарапшы-әдіскер _____ _____

Т. А. Ә. Қолы

Форма 3

Тест тапсырмаларының сапасын талдау нәтижелері бойынша есеп

шифр, мамандық _____

пән _____

курс _____

Емтихан күні _____

1-кесте жалпы тесттің психометриялық сипаттамаларын талдау

Категория	**Сұрақтар саны**	**Орташа балл**	Орташа	**Орташа Rpbis**	**a/KR-20**	**Қорытынды**
Жалпы тест						
Бөлім 1						
Бөлім 2						
Бөлім ...						

2-кесте жеке тест тапсырмаларын талдау

Сұрақ (№ , мазмұны)	**Түзету түрі**	**Себеп (психометриялық сипаттама)**

Қорытындылар мен ұсынылған шешімдер

_____

_____

_____

_____

Сарапшы-әдіскер/
ТО әдіскері

_____ _____

Т. А. Ә. Қолы

Құрастырылды:
ОӘЖБ басшысы А.И. Касимова

Келісілді:
Академиялық жұмыс департаментінің басшысы С. И. Сыдықова

Жалпы медицина мектебінің деканы Г. А. Шопаева

Педиатрия мектебінің деканы А.К. Катарбаев

ХМФ мектебінің деканы Н. Ж. Джардемалиева

Стоматология мектебінің деканы Б. А. Амантаев

Фармация мектебінің деканы З. Б. Сакипова

Қоғамдық денсаулық сақтау мектебінің деканы К. К. Давлетов

Интернатура және резидентура факультетінің деканы З. М. Жанкалова

Магистратура және докторантура бөлімінің басшысы Н.Н. Иванченко